

XX kunta

Lausuntopyyntönne 3.8.2016

Lausuntopyyntönne johdosta Elintarviketurvallisuusvirasto (jäljempänä Evira) lausuu seuraavaa.

Mikrobikriteeriasetuksen mahdollistamat joustot itujen tuotannossa

Mikrobikriteeriasetuksen (EY) N:o 2073/2005 liitteen I jakson 3.3 A kohdan 1 alakohdassa on säädetty ituja koskevista näytteenottosäännöistä. Ituja tuottavien toimijoiden on suoritettava alustava testaus edustavalle näytteelle kaikista siemeneristä. Ituja tuottavat toimijat voidaan vapauttaa tästä alustavasta testauksesta, jos toimivaltainen viranomaisen katsoo, että toimija soveltaa elintarvikkeiden turvallisuuden hallintajärjestelmää, joka vähentää mikrobiologisia riskejä ja edeltävän kuuden kuukauden kaikki erityyppisten itujen erät ovat täyttäneet mikrobikriteeriasetuksen iduille säädetyt vaatimukset salmonellan ja STEC-bakteerin osalta (liitteen I jakson 3.3 B kohta).

Mikrobikriteeriasetuksen liitteen I jakson 3.3 A kohdan 2 alakohdassa säädetään ituja ja käytettyä kasteluvettä koskevasta näytteenotosta ja testauksesta ja alakohdassa 3 näytteenottoiheydestä. Ituja tuottavien toimijoiden on otettava näytteitä mikrobiologista testausta varten vähintään kerran kuukaudessa STEC- ja salmonellatutkimuksia varten. Tästä näytteenottoiheydestä ei ole annettu mahdollisuutta poiketa (mikrobikriteeriasetuksen muutos (EY) N:o 209/2013, perustelut, kohta 10).

Mikrobikriteeriasetus säättää itujen tuotannossa otettavien näytteiden osanäytteiden lukumäärästä (liitteen I luvun 1 rivit 1.18 ja 1.29). Osanäytteitä on pääsääntöisesti otettava viisi kappaletta. Mikrobikriteeriasetus antaa kuitenkin mahdollisuuden vähentää osanäytteiden määrää tietyin ehdoin (artikla 5 kohta 3). Evira katsoo, että osanäytteiden vähentäminen edellyttää, että itujen tuottaja soveltaa elintarvikkeiden turvallisuuden hallintajärjestelmää ja että edeltävät mikrobiologisten tutkimusten tulokset ovat olleet hyväksyttäviä vähintään kuuden kuukauden ajan. Vähimmillään tuottajan on kuitenkin tutkittava yksi osanäyte kuukaudessa. Viranomaisen on arvioitava onko hallintajärjestelmä riittävän tehokas ja varmistuttava sen asianmukaisesta toteuttamisesta. Lisäksi viranomaisen on varmistuttava, että mikrobiologiset tutkimustulokset ovat olleet hyväksyttäviä asianmukaiselta ajalta. Mikrobikriteeriasetuksessa mainittu osanäytteiden määrästä poikkeaminen on dokumentoitava huolellisesti perustelluineen, ja sekä viranomaisen että toimijan on säilytettävä dokumentti.

Jos ituja ei ole tarkoitettu sellaisenaan syötäväksi, niiden pakkauksessa tulee olla siitä merkintä. Esimerkiksi ”Kuumenna idut kauttaaltaan vähintään 75 °C:seen ennen niiden nauttimista”. Tällöin niitä eivät koske mikrobikriteeriasetuksen rivien 1.18 (*Sal-*

monella), 1.2 ja 1.3 (*Listeria*) eikä Eviran tulkinnan mukaan myöskään rivin 1.29 (STEC) vaatimukset.

Jos siemenet käsitellään riittävän voimakkaalla lämpökäsittelyllä, joka tuhoaa STEC- ja salmonella-bakteerit, siemeniä ei tarvitse tutkia näiden patogeenien varalta. Toimijan on huolehdittava tarkasti, ettei käsittelemättömien ja käsiteltyjen siementen ja niistä saatujen itujen välillä tapahdu ristikontaminaatiota. Vaatimus salmonella- ja STEC-bakteerien tutkimisesta ei poistu, jos siemeniä käsitellään lievemmin, vain mikrobien määrää vähentävästi (tavanomainen pastörintikäsitely, klooripohjainen-käsittely). Kuitenkin, vaatimus listerian tutkimisesta koskee kaikkia sellaisenaan syötäviä ituja, joiden myyntiaika on yli 4 vuorokautta.

Johtaja

Leena Räsänen

Jaostopäällikön sijainen

Tuula Koimäki

Lisätietoja

Asiassa lisätietoja antaa ylitarkastaja Noora Tolin (noora.tolin(at)evira.fi) tai puhelimitse 040 1966475.